

ΙΣΤΟΡΙΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΟΜΑΔΑ Α΄

ΘΕΜΑ Α1:

Α.1.1. Να δώσετε το περιεχόμενο των παρακάτω όρων:

- α. Βενιζελισμός.
- β. Φεντερασιόν.
- γ. Πεδινοί.

Μονάδες 12

Α1.2. Να αντιστοιχίσετε τα γράμματα της στήλης Α με αυτά της στήλης Β.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
Α. Σύνταγμα του 1844	1. βασιλευόμενη δημοκρατία
	2. απαγόρευση της δουλείας
	3. λαϊκή κυριαρχία
	4. ψήφος με σφαιρίδια
Β. Σύνταγμα του 1864	5. συνταγματική μοναρχία
	6. ελευθερία του συνέρχεσθαι και συνεταιρίζεσθαι
	7. δωρεάν εκπαίδευση
	8. προστασία της ιδιοκτησίας

Μονάδες 8

ΘΕΜΑ Α2:

Α.2.1. Σε ποια κατάσταση βρισκόταν η οικονομία της χώρας την περίοδο 1919- 1939;

Μονάδες 15

Α.2.2. Τι ονομάζεται «αρχή της δεδηλωμένης» και ποιες επιπτώσεις είχε στο πολιτικό πεδίο της χώρας;

Μονάδες 15

ΟΜΑΔΑ Β΄

ΘΕΜΑ Β1:

Λαμβάνοντας υπόψη σας τις πηγές και το κείμενο του βιβλίου σας να επισημάνετε τις διαφορές ανάμεσα στην πολιτική του Χ. Τρικούπη και του Θ. Δηλιγιάννη

ΠΗΓΗ 1

Στην ουσία, ο Τρικούπης εκπροσωπούσε τον εξευρωπαϊσμό της πολιτικής ζωής, ενώ ο Δηλιγιάννης την παραδοσιακή λειτουργία της. Ο Τρικούπης πίστευε ότι το κράτος χρειαζόταν πολιτική και οικονομική ανόρθωση, πριν γίνει λόγος για εμπλοκή σε αλυτρωτικές περιπέτειες, Γι' αυτό και επεδίωξε να καταστήσει τη χώρα διεθνώς αξιόπιστη, να ενθαρρύνει την έναρξη της εκβιομηχάνισης, να βελτιώσει τις επικοινωνίες με την κατασκευή σιδηροδρόμων και την διάνοιξη του Ισθμού της Κορίνθου, και να εκσυγχρονίσει το στρατό και το ναυτικό. Ωστόσο, ένα τέτοιο πρόγραμμα ήταν δαπανηρό και συνεπαγόταν αυξημένη φορολογία. Αυτό πρόσφερε εύκολο στόχο στο δημοφιλή και δημαγωγό Δηλιγιάννη, ο οποίος δεν είχε πρόβλημα να δηλώνει ότι ήταν αντίθετος προς οτιδήποτε υποστήριζε ο Τρικούπης. Η επιδεικτική λαϊκιστική ρητορεία του Δηλιγιάννη και η φλογερή προάσπιση μιας «Μεγαλύτερης Ελλάδας», χωρίς αμφιβολία εξέφραζε πιο πιστά τους ενθουσιασμούς και τους μύχιους πόθους του απλού πολίτη από τα αυστηρά μεταρρυθμιστικά προγράμματα του Τρικούπη. Οι παράτολμες όμως πολιτικές επιλογές του Δηλιγιάννη, στις περιόδους που ήταν στην εξουσία, δεν μπορούσαν παρά να θέσουν σε δοκιμασία την ήδη εξασθενημένη οικονομία, όπως συνέβη με τη θνησιγενή κινητοποίηση στη διάρκεια της βουλγαρικής κρίσης του 1885, η οποία κατέληξε στον αποκλεισμό της Ελλάδας από τις Μεγάλες Δυνάμεις. Επιπλέον, η φιλοπολεμική του πολιτική έμελλε να καταλήξει σε ήττα το 1897, στη διάρκεια του καταστροφικού πολέμου των τριάντα ημερών με την Τουρκία.

R. Clogg, Συνοπτική Ιστορία της Ελλάδας 1770-1990, εκδ. Ιστορητής, Αθήνα 1995, σσ. 71-72

ΠΗΓΗ 2

Οι φόροι που είχε αναγκασθεί να επιβάλει ο Τρικούπης, καθώς και τα δάνεια που είχε συνάψει για να φέρει σε πέρας το μεγαλόπνοο έργο του, είχαν προκαλέσει τη δυσφορία ενός μεγάλου μέρους του λαού. Τη δυσφορία αυτή τη καλλιέργησε με δημαγωγικό τρόπο η αντιπολίτευση που του κόλλησε και το επίθετο «φορομπήχτης». Έτσι ο αρχηγός της Θεόδωρος Δηλιγιάννης, ανταποκρινόμενος στις επιθυμίες του λαού και υποσχόμενος να κυβερνήσει χωρίς την επιβολή νέων φόρων και χωρίς τη σύναψη νέων δανείων, κατορθώνει να τον ανάτρεψει στις 7 Απριλίου 1885.

Απ. Βακαλόπουλου. Νέα Ελληνική Ιστορία 1204-1985. εκδ Βάνιας, Θεσσαλονίκη 1991 σ. 310

Μονάδες 25

ΘΕΜΑ Β2:

Λαμβάνοντας υπόψη σας τη πηγή και το κείμενο του βιβλίου σας να προσδιορίσετε τις επιπτώσεις που είχε η εφαρμογή της μεθόδου clearing στην Ελλάδα.

Η βασική αρχή της νέας εμπορικής πολιτικής ήταν ότι οι εισαγωγές έπρεπε, όσο ήταν δυνατόν, να πληρώνονται με τα εξαγόμενα εθνικά προϊόντα. Η μέθοδος των clearing αποφεύγει σε μεγάλο βαθμό την παρεμβολή του συναλλάγματος και γι' αυτό συγκρίνεται με τις πρωτόγονες μορφές των ανταλλαγών. Με το μηχανισμό αυτό, κάθε χώρα εξωθείται να μην εισάγει προϊόντα άλλης, παρά μόνο υπό τον όρο ότι και αυτή η τελευταία δέχεται να εισαγάγει σ' αντιστάθμιση προϊόντα ίσης αξίας της πρώτης. Η μορφή αυτή του εμπορίου προτιμήθηκε στο μεσοπόλεμο από πολλές χώρες, γιατί επέτρεπε την εξοικονόμηση συναλλάγματος και για τις δύο εμπορευόμενες πλευρές.(...)

Η μέθοδος των clearing επέτρεπε διάφορες παραλλαγές γύρω από το ποσοστό των εισαγωγών που θα καλυπτόταν με εξαγόμενα προϊόντα και γύρω από το ποσοστό που θα καλυπτόταν με καθαρό συνάλλαγμα. Οι συγκεκριμένες συμφωνίες κλείστηκαν με βάση τα στοιχεία των προηγούμενων ετών. Τα πλεονέκτημα της μεθόδου αυτής ήταν ότι στηριζόταν σε συμφωνίες ολιγόμηνης διάρκειας, ανανεώσιμες, πράγμα που έδινε στο μηχανισμό των clearing μια ιδιαίτερη ευκαμψία και ικανότητα προσαρμογής στις μεταβαλλόμενες συνθήκες.(...)

Το κράτος όμως παράλληλα ανέλαβε, με τον τρόπο αυτό, την προώθηση των εξαγωγών, σαν ένα μέσο για τη βελτίωση των δημοσιονομικών πραγμάτων. Η οργάνωση του εξωτερικού εμπορίου με επίκεντρο το κράτος είχε μια ακόμη αξιοσημείωτη επίπτωση παρακίνησε τους εμπόρους να οργανωθούν σε ενώσεις εισαγωγέων και εξαγωγέων, με την κρατική αιγίδα και κατοχύρωση. Στα πλαίσια αυτών των ενώσεων, ο κάθε έμπορος διατηρούσε μια προσωπική μερίδα από τις εισαγωγές ή τις εξαγωγές με βάση τις επιδόσεις των τελευταίων χρόνων. Έτσι, η ανάπτυξη του εμπορικού clearing, εκτός από τις άλλες επιπτώσεις που είχε, ενίσχυσε τον έλεγχο του κράτους πάνω στο εξωτερικό εμπόριο και οδήγησε στην 'καρτελλοποίηση' της ελληνικής αγοράς. Στην ουσία, το εμπορικό clearing, με την τάση προς τη δημοσιοποίηση και καρτελλοποίηση του εξωτερικού εμπορίου, εμφάνιζε πια τους εμπόρους σαν απλούς φορείς των αναγκών και των θελήσεων της κρατικής πολιτικής.

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τόμος ΙΕ', σελ.341

Μονάδες 25

**ΟΙ ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΟΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΘΑ
ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΙΣΤΙΟΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΜΑΣ**

www.apolito.gr

**ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΠΑΠΑΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ ΜΑΡΙΝΑ
ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ:

A.1.1

α. Βενιζελισμός.: σχολ. βιβλίο, σελ. 48 « Στην περίοδο 1910-1922

.....δυνάμεων του έθνους.»

β. Φεντερασιόν.: σχολ. βιβλίο, σελ. 46 « Η ενσωμάτωση της

Θεσσαλονίκης.....ιδεολογίας στη χώρα.»

γ. Πεδινοί: σχολ. βιβλίο, σελ. 77 « Οι πεδινοί είχαν ως ηγέτη.....και στους μικροκαλλιεργητές.»

A.1.2.

A. Σύνταγμα του 1844: 2, 5, 7, 8

B. Σύνταγμα του 1864: 1, 3, 4, 6

A.2.1.

σχολ. βιβλίο, σελ. 52 « Η Ελλάδα του μεσοπολέμουμέσα στην καταστροφή.»

A2.2.

σχολ. βιβλίο, σελ. 78-79 « Παρά την έντονη αντίδρασηοδήγησε σε μεταβολή του πολιτικού τοπίου.»

ΘΕΜΑ Β1:

σχολ. βιβλίο, σελ. 80-81 « Το Τρικούπικό κόμμα.....παραγωγικές δραστηριότητες.»

πηγή : Σύμφωνα με τη πηγή , οι διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της πολιτικής του Τρικούπη κα του Δηλιγιάννη είναι οι εξής :

1. Ο Τρικούπης επιθυμεί την γεφύρωση του χάσματος με τις ευρωπαϊκές χώρες σε επίπεδο πολιτικής ζωής, ενώ ο Δηλιγιάννης την προσκόλληση σε παραδοσιακές αρχές.
2. Ο Τρικούπης πίστευε ότι, για να μπορέσει η χώρα να εμπλακεί σε πολεμικές επιχειρήσεις, έπρεπε πρώτα να αναπτυχθεί ικανοποιητικά στον πολιτικό και κυρίως στον οικονομικό τομέα, καθώς και να εκσυγχρονιστεί ο στρατός. . Αντίθετα, ο Δηλιγιάννης πρέσβευε την ιδέα της πολεμικής εμπλοκής της χώρας με στόχο τη δημιουργία της «Μεγάλης Ελλάδας», με συνέπεια να κερδίζει την εύνοια των απλών πολιτών που δεν μπορούσαν να σηκώσουν το βάρος των οικονομικών μεταρρυθμίσεων του Τρικούπη.

ΘΕΜΑ Β2:

σχολ. βιβλίο, σελ. 54 « Στο εξωτερικό εμπόριο.....είχε και θετικά στοιχεία.»

πηγή: Σύμφωνα με τη πηγή , οι επιπτώσεις που είχε η εφαρμογή της μεθόδου clearing στην Ελλάδα ήταν οι εξής:

1. Επέτρεπε στη χώρα την εξοικονόμηση συναλλάγματος.
2. Η χώρα προέβαινε στο κλείσιμο συμφωνιών ολιγόμηνης διάρκειας, πράγμα που της επέτρεπε να τις προσαρμόζει στις εκάστοτε συνθήκες.
3. Προώθησε τις εξαγωγές με άμεσο στόχο τη βελτίωση των δημοσιονομικών πραγμάτων.
4. Συνέβαλλε στη δημιουργία εμπορικών ενώσεων , οι οποίες εξασφάλιζαν την στήριξη του κράτους.
5. Ενδυνάμωσε τον κρατικό παρεμβατισμό στο εξωτερικό εμπόριο, με συνέπεια την « καρτελλοποίηση» της αγοράς. Ουσιαστικά, οι έμποροι μετατράπηκαν σε απλούς εκφραστές της κρατικής πολιτικής.

**ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
ΠΑΠΑΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ ΜΑΡΙΝΑ
ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ**